

RENE REISNER

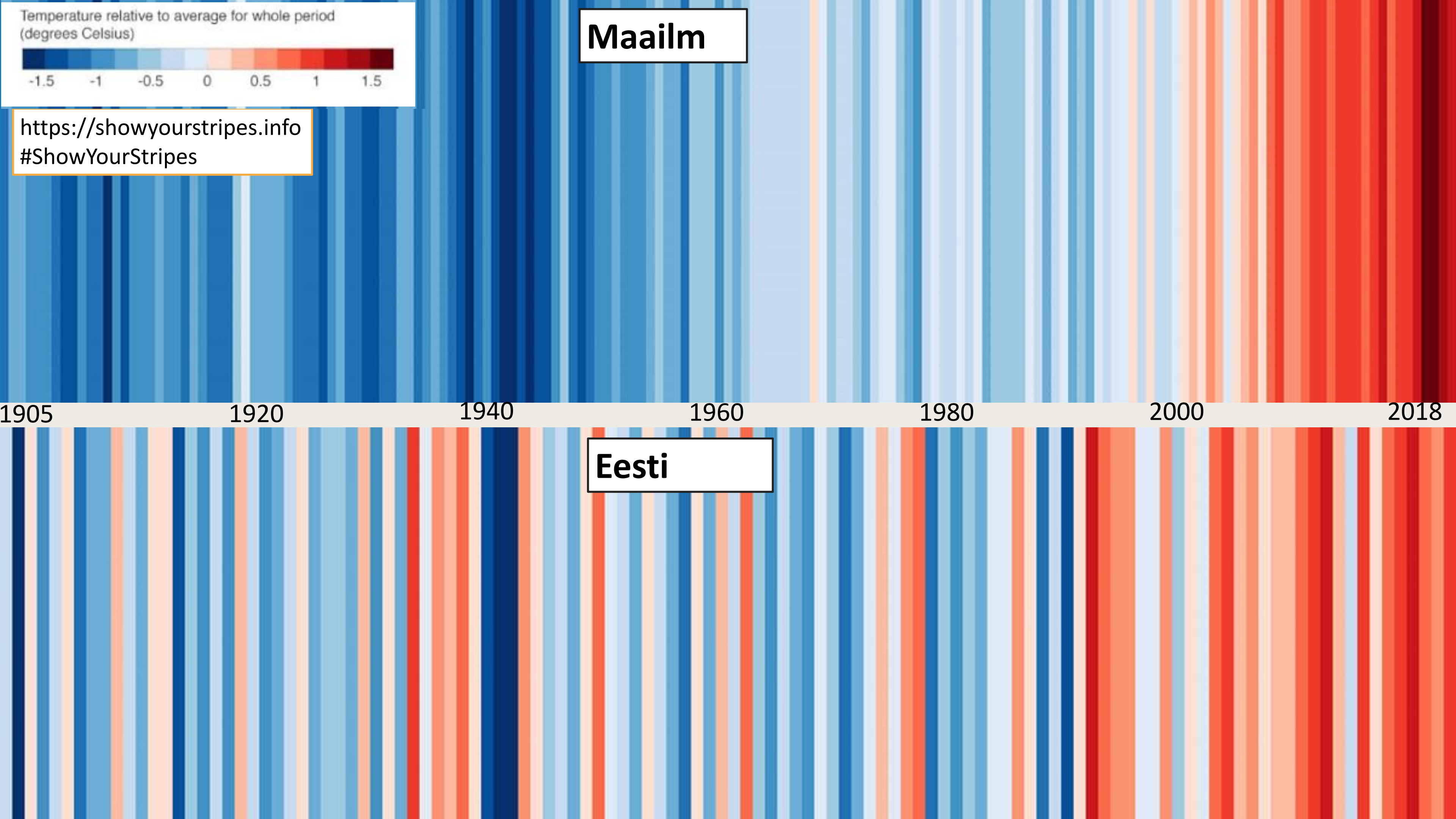
KLIIMAEESMÄRGID JA ROHEREFORM

KOOLITUSPROGRAMMI VÄLJATÖÖTAJA: EESTI ARHITEKTUURIKESKUS
TELLIJA: REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Programmi elluviimist kaasrahastab Euroopa Liit

Temperature relative to average for whole period
(degrees Celsius)

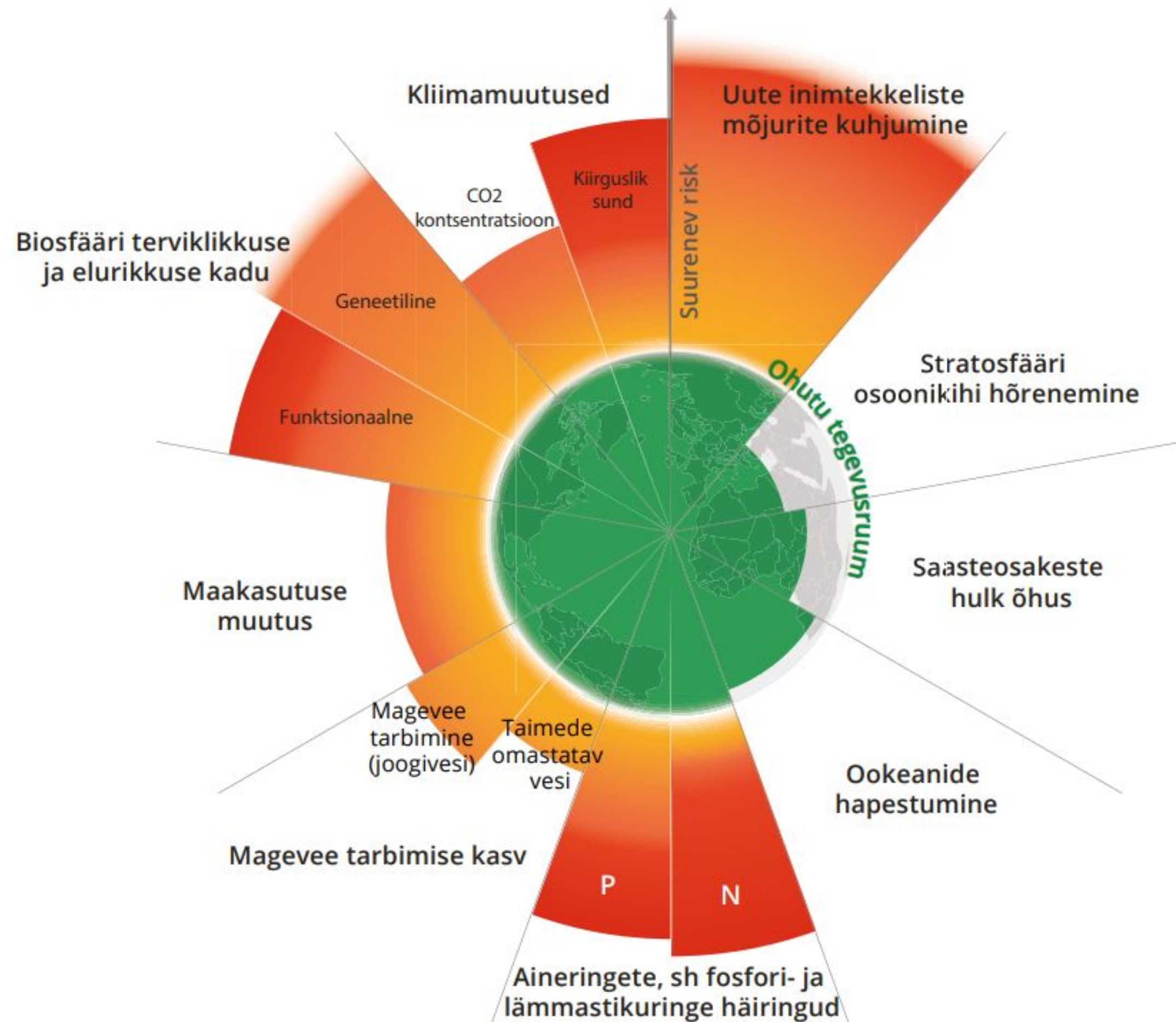
-1.5 -1 -0.5 0 0.5 1 1.5

Maailm

<https://showyourstripes.info>
#ShowYourStripes

Eesti

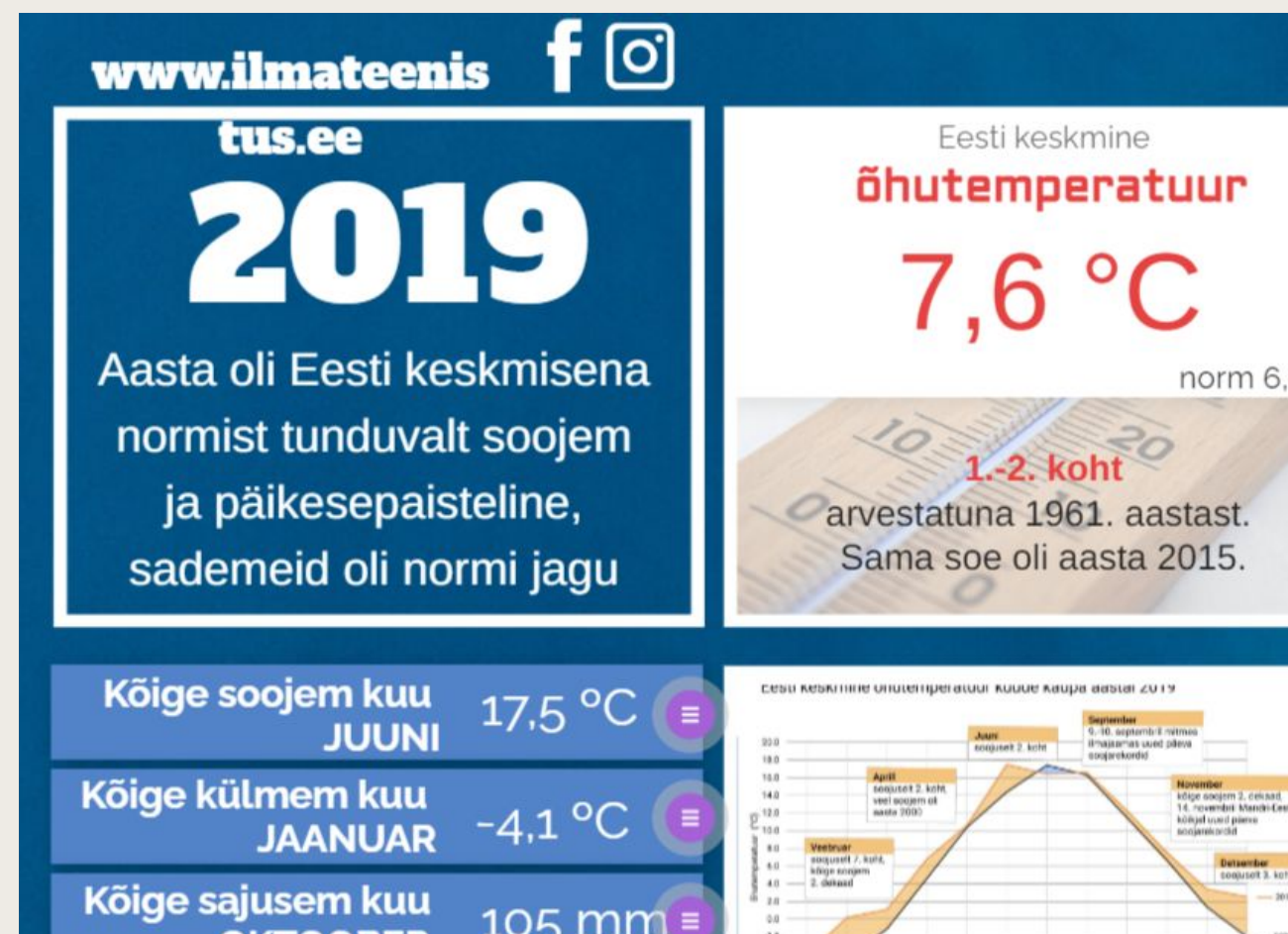
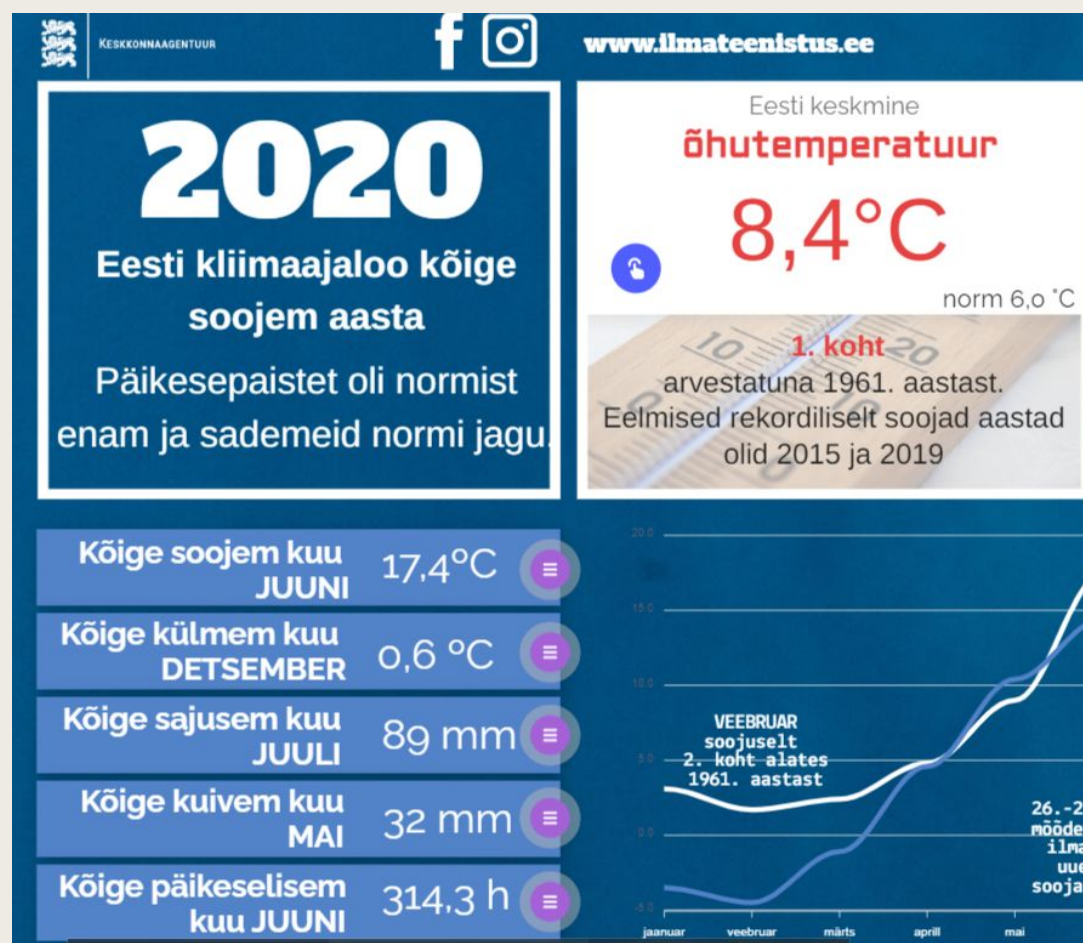
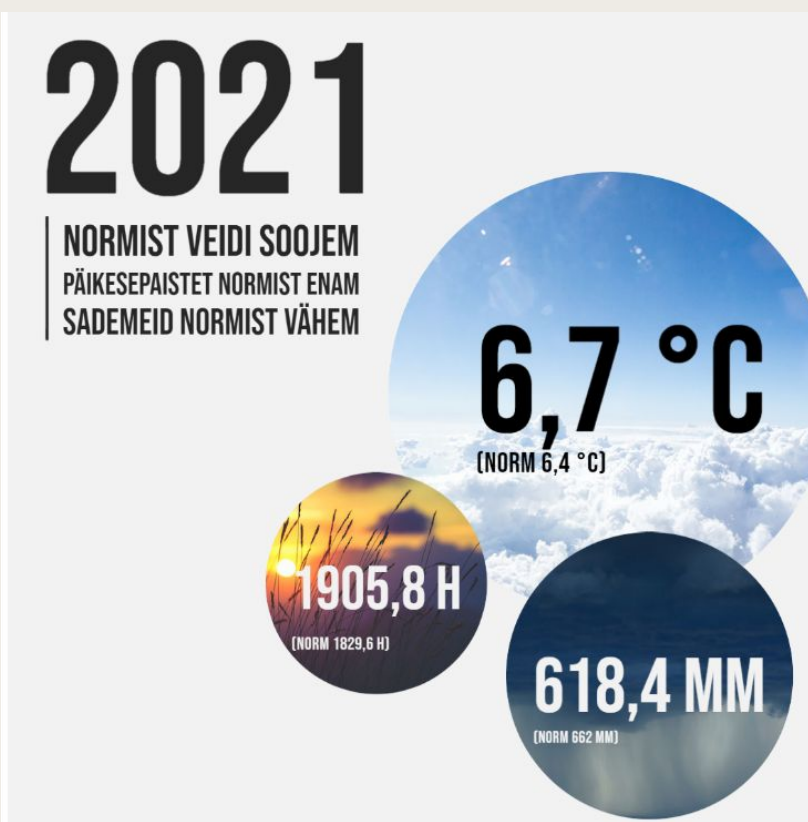
Maa taluvuspiirid

2022. aasta ilma ülevaade

Aasta oli normist soojem ja päikesepaistelisem. Sademeid oli aasta kokkuvõttes normist vähem.

Rohereformi tegevusplaan ja tegevuskava

27.03.2024

Rohereformi tegevuskava

Lühendid:
HTM - Haridus- ja Teadusministeerium; JUM - Justiitsministeerium;
KLIM - Kliimaministeerium; MKM - Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium;
RAM - Rahandusministeerium; REM - Regionaal- ja Põllumajandusministeerium;
VÄM - Välisministeerium.

Valdkond	EESMÄRGID/ ARENGUSUUNAD	VASTUTAJA (ministeerium)	ASEKANTSLERID	PRIORITEEDID	TÄHTAEG	PIKAAJALINE PRIORITEET (JAH)
ENERGEETIKA	ENERGEETIKA					
ENERGEETIKA	Energiatõhususe edendamine	KLIIMA	Ivo Jaanisoo			
ENERGEETIKA	Energiatõhususe edendamine	KLIIMA	Ivo Jaanisoo	Reaalaaja energiamärgise süsteemi välja töötamine	2026	
ENERGEETIKA	Energiatõhususe edendamine	KLIIMA	Ivo Jaanisoo	EL energiatõhususe eesmärkide juurutamine Eesti õigusruumis	2025	
ENERGEETIKA	Elektri põhi- ja jaotusvõrkude suutlikkuse tõstmine	KLIIMA	Jaanus Uiga			
ENERGEETIKA	Elektri põhi- ja jaotusvõrkude suutlikkuse tõstmine	KLIIMA	Jaanus Uiga	RRF vahendite edukas kasutamine elektrivõrkude kliimakindluse tagamiseks ja uute taastuvenergia tootmiseseadmete võrguga ühendamiseks	2025	

ROHEREFORMIDE 3 EESMÄRKI

MIS SAAVUTATAKSE LÄBI 10 VALDKONNA

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

TARTU ÜLIKOOL
RAKE

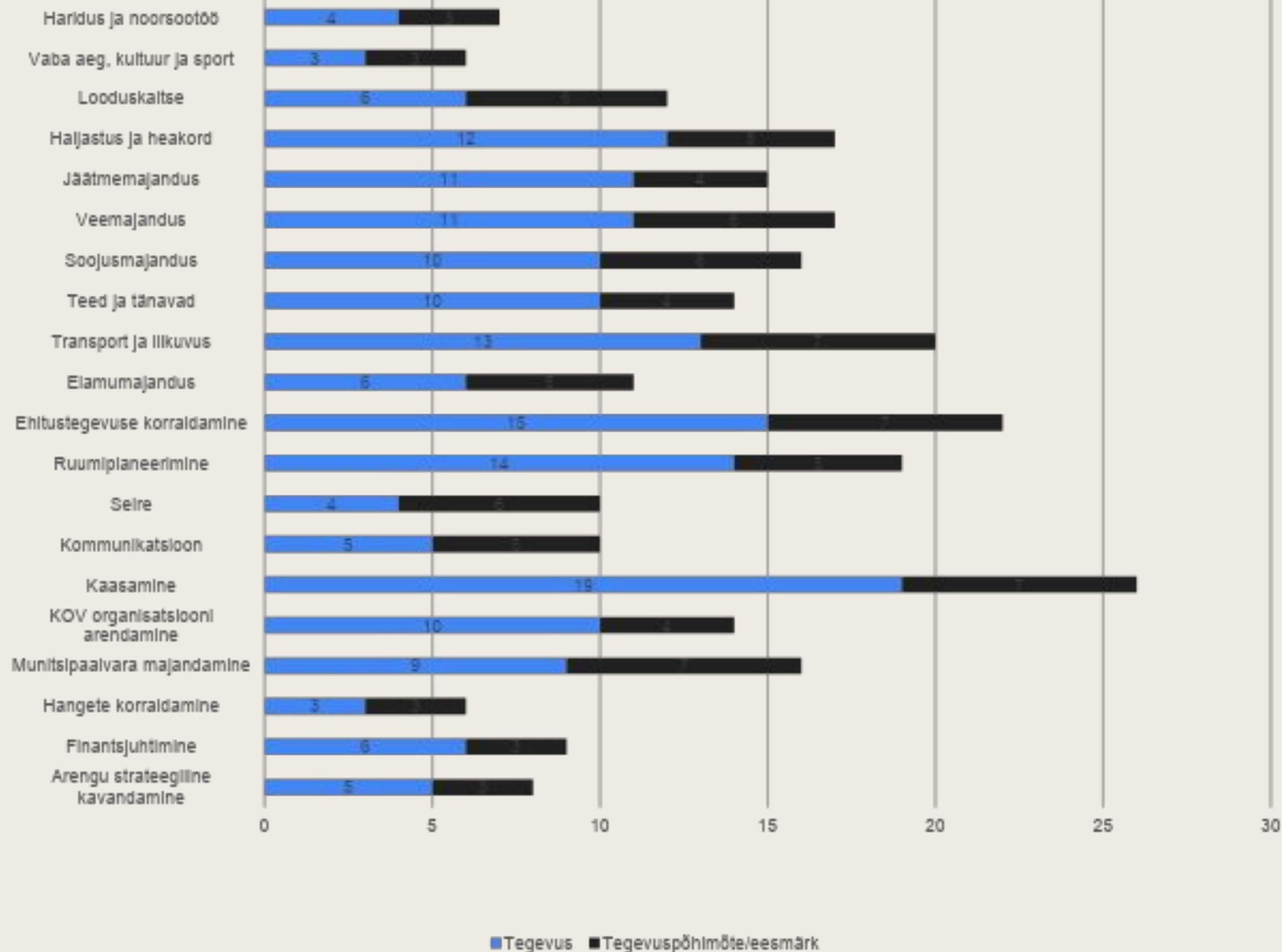
SOOVITUSED LINNADE JA VALDADE PÖÖRDUMISEKS ROHELISE ARENGU RAJALE

JUHEND

2022

August

Soovitused KOV rohereformiks

Kliimakindla majanduse seadus

Põlevkivi kaevandamise load toodeteks, mis ei ole kütused ega energiakandjad.

Lihtsam vähese heitega tehnoloogiate katsetamine

CO₂ raha ettevõtetele

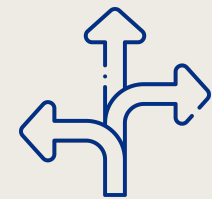
Tehnoloogia arendamise teekaardid

Regulaarsed kliimaaruanded

Kliimaeesmärgid KOVide strateegilise planeerimise osa

Suurem fookus kliimamuutustega kohanemisele

Riigihanked sisaldavad vähemalt ühte keskkonnahoidlikkuse kriteeriumit

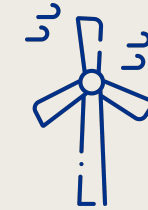
Hinnatakse suurte taristuobjektide CO₂ jalajälge

Maakasutuses KHG heite ja sidumise tasakaal

Avaliku sektori administratiivne masinapark on nullheitega

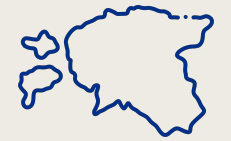
Suuremate linnade taksod nullheitele

Elektri ja soojuse tootmine CO₂ neutraalne

Suuremate linnade ühistransport nullheitega

Avalik sektor loobub fossiilkütuste kasutamisest (va alternatiivideta)

Kliimaneutraalne Eesti

Kliimakindla majanduse seaduse rakendumine

2030

14,3 mln t CO₂

2035

-29%

2040

-57%

2050

KESKKONNAHOIDLIK RIIGIHANGE (KHRH)

Green Public Procurement (GPP)

Tavapärane riigihange, mille käigus hangitav **asi, teenus või ehitustöö** on **keskkonnahoidlik ning väikseima võimaliku negatiivse keskkonnamõjuga**.

KHRH osakaal
kõikidest
hangetest (%)

Year
2020
4,5%

Year
2021
5,5%

Year
2022
6,9%

Year
2025
9%

Year
2035
20%

KHRH osakaal
kogu hangete
maksumuse
mahust (%)

Aasta
2020
15,7%

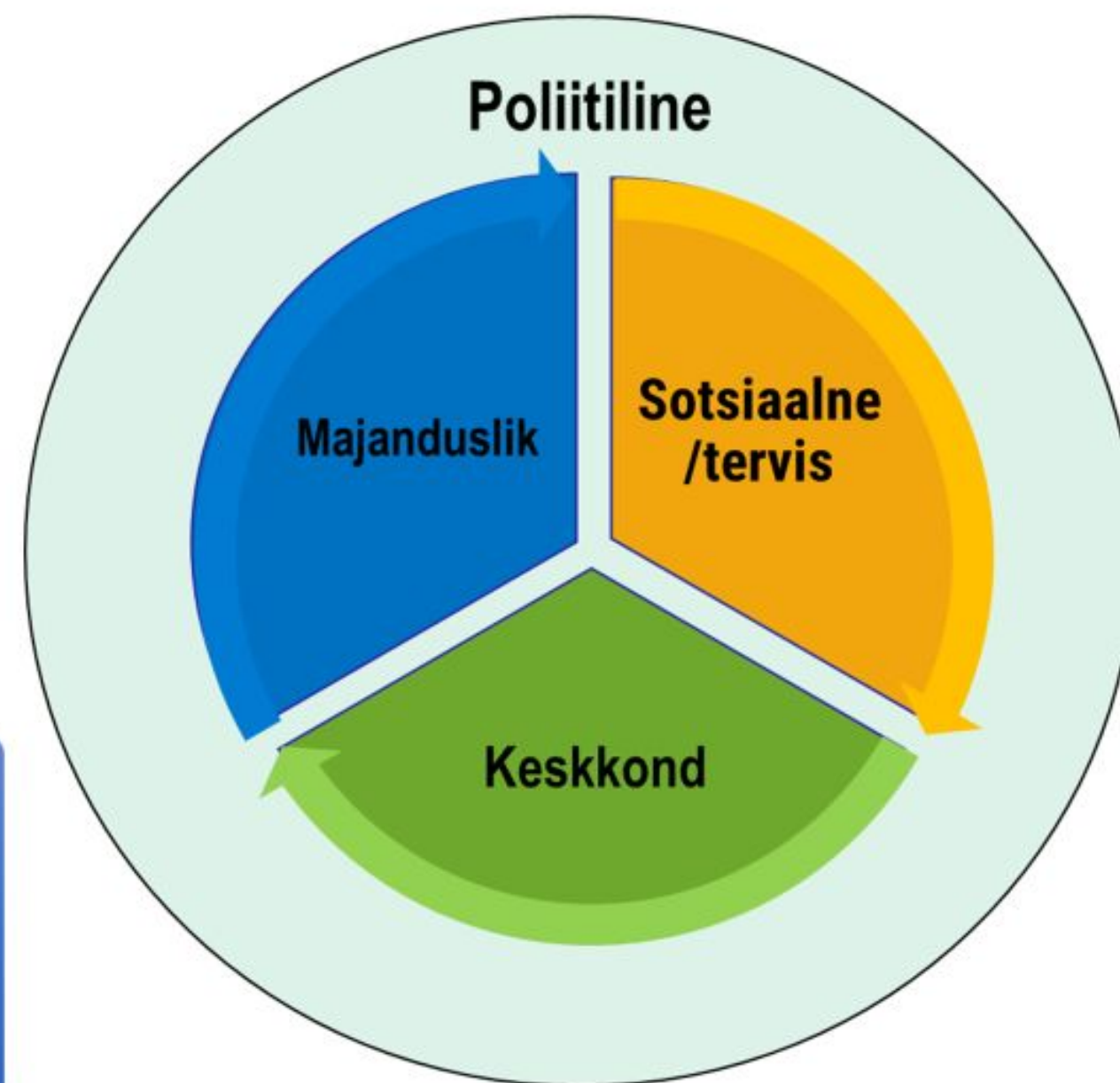
Aasta
2021
13,3%

Aasta
2022
16,24%

Aasta
2025
25%

Aasta
2035
50%

KHRH hüved

Jäätmereform

35

miljonit omavalitsustele liigiti
kogumise taristu
arendamiseks.

14

miljonit käitlejatele
ringlussevõtu tööstuse
arendamiseks.

10

miljonit tootjatele pakendite
ümberdisainimiseks.

8

miljonit tööstusele toodetes
kasutatavate materjalide
ohutuse tagamiseks.

4.5

miljonit ettevõtjatele uute
ringsete ärimudelite
arendamiseks.

35

miljonit ettevõtjatele
ressursitõhususe
parandamiseks.

Veekindel Eesti

Vabariigi Valitsuse eesmärgiks on tagada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenuse kättesaadavus ja kõrge kvaliteet kõigile Eesti inimestele.

Veesektori jätkusuutlikkuse tagamiseks plaanitakse läbi viia **veereform**.

Eesmärk:

- vähendada sektori killustatust ja tagada vee-ettevõtete toimetulek ka peale ELi toetuste lõppemist
- ohjata veehinna tõusu;
- vältida teenuse kvaliteedi langust.

2023. aasta teisel poolel hakati välja töötama **veeteenuse strateegia teekaarti**, milles tuleb kokku leppida

- sektorit toetav ja efektiivsust soosiv veehinna metoodika,
- efektiivse vee-ettevõtluse indikaatorid
- leida toimiv jätkusuutliku vee-ettevõtte mudel Eestis.

2023. aasta juunis tööd laiapõhjaline veeteenuse **reformi juhtrühm**, mille ülesanne on toetada teekaardi valmimise elluviimist

Strateegilist teekaarti aitab koostada rahvusvahelise hankega leitud veereformi **konsultant**. Töid rahastatakse Euroopa Liidu tehnilise toe instrumendist (TSI).

Teekaart valmib 2025. aasta juunis

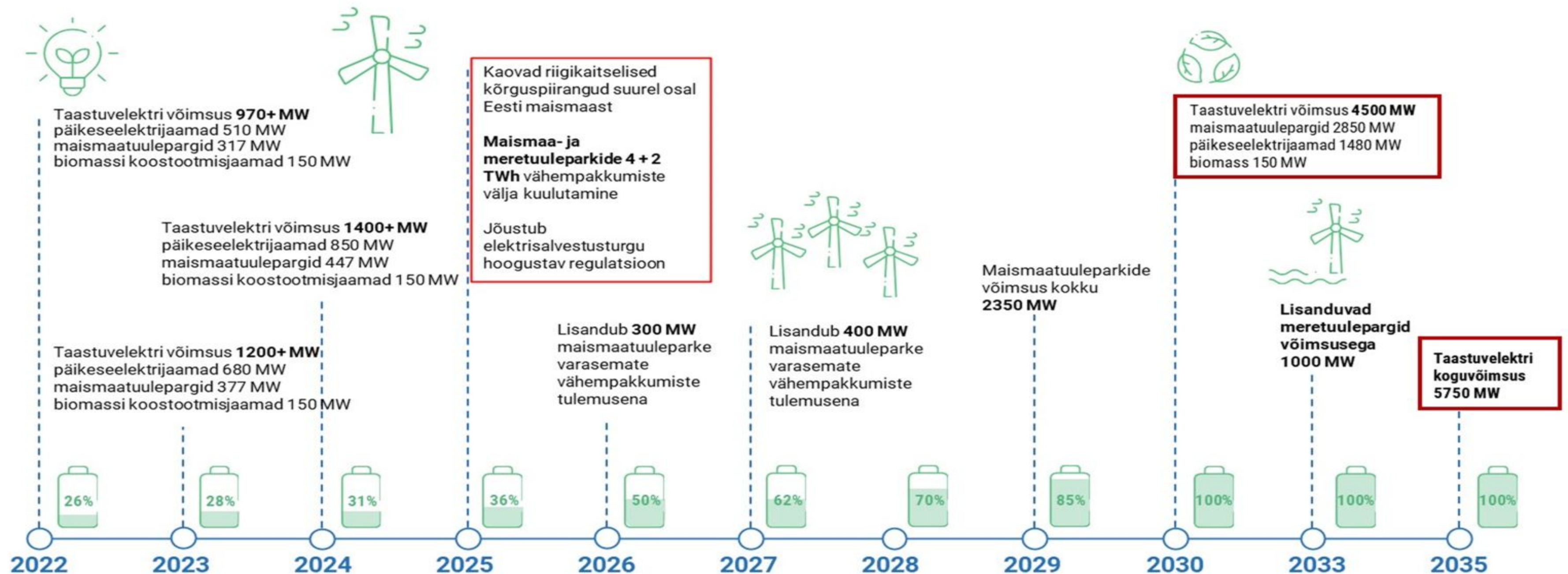

Looduskaitse seaduse muutmine ja EL-i taastamismäärus

- Looduskaitseseaduse ja metsaseaduse muutmine kooskõlastamiseks 12.08.2024
 - Tagada 30% maismaa kaitse, praegu 28%
 - Võõrliikide tõrje kohustus maaomanikule
 - Lahtine KOVide roll võõrliikide tõrjumisel, kui maaomanik seda ei tee
 - Kohaliku kaitseala loomise, piirangute seadmise ja hüvitamise õigus KOVidele sarnaselt riigi kaitsealadele.
 - EL-i looduse taastamise määrus
 - Sellel aastal jõustus EL taastamismäärus ning järgmise sammuna peavad kõik liikmesriigid koostama ja esitama EK-le oma taastamiskava hiljemalt 18.08.2026. Muuhulgas tuleb pöörata tähelepanu ka linnaökosüsteemidele. Eestis puudutab see 17 linna ja valda (Tallinn, Tartu, Pärnu, Kohtla-Järve, Narva, Haapsalu, Jõhvi, Keila, Maardu, Paide, Rakvere, Sillamäe, Viljandi, Võru linn ning Valga vald, Saue vald, Viimsi vald).
 - KLIM teeb riigi taastamiskava hiljemalt 18.08.2026, kaasab koostamisse omavalitsused.
 - Peamised eesmärgid:
 - Rohealade liigirikkus linnas ei vähene võrreldes 2024 aastaga
 - Alates 2031 rohealad kasvusuundumuses
-

Taastuvenergeetika

TAASTUVELEKTRI VÕIMSUSED

Kliimaneutraalsus aastaks 2050

